

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 Пo2 5/14
Дана 25.12.2015. године
БЕОГРАД

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ПОСЕБНО ОДЕЉЕЊЕ И
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

04.03.2016

ПРИМЉЕНО

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Омера Ханимеровића, председника већа, Соње Манојловић, мр Сретка Јанковића, др Миодрага Мајића и Наде Хали-Перић, чланова већа, уз учешће вишег саветника Розанде Џевердановић Савковић и записничара Снежане Станковић, у кривичном поступку против окр. Илије Јуришића, због кривичног дела употреба недозвољених средстава борби из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама бранилаца окр. Илије Јуришића, адв. Ђорђа Дозета и адв. Вање Дозета, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.Пo2 бр. 53/10 од 02.12.2013. године, након одржаног претреса, у смислу члана 449 ЗКП, дана 02.12.2015. године, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Милана Петровића, те браниоца окр. Илије Јуришића, адв. Ђорђа Дозета и адв. Вање Дозета, а у одсуству уредно обавештеног окр. Илије Јуришића, дана 25.12.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЈУ СЕ жалбе бранилаца окр. Илије Јуришића, адв. Ђорђа Дозета и адв. Вање Дозета, па се ПРЕИНАЧАВА пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.Пo2 бр. 53/10 од 02.12.2013. године, тако што Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, окр. Илију Јуришића, са личним подацима као у изреци првостепене пресуде,

-на основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП,

ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ОПТУЖБЕ

Да је:

За време оружаног сукоба на територији Босне и Херцеговине (БиХ) бивше Републике Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ),

који сукоби су се водили: између наоружаних формација на страни божњачког, хрватског и српског народа, у периоду од почетка 1992. до 1995. године, и између наоружаних формација бошњачког и хрватског народа са једне стране, са оружаним формацијама Југословенске Народне Армије (ЈНА), бивше оружане снаге СФРЈ, у периоду од прве половине 1992. године, дана 15.05.1992. године у Тузли, као припадник бошњачке и хрватске стране у сукобу-у својству дежурног у оперативном штабу службе јавне безбедности у Тузли и овлашићењем издавања наредби свим наоружаним формацијама ове стране у сукобу на подручју Тузле, кршио правила међународног права из члана 19 Женевске конвенције за побошљање положаја рањеника и болесника у оружаним снагама у рату од 12. августа 1949. године (I Женевска конвенција која је ратификована од стране ФНРЈ "Сл.лист" бр. 24/50) и правила из члана 21 и 37 став 1 Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународног оружаног сукоба (Протокол I),

тако што је супротно претходно постигнутом договору између представника цивилне и војне власти Тузле са командантом касарне ЈНА "Хусинска буна" у Тузли, пуковником ~~Д. С. Џ. Џ.~~, о мирном изместању 92. моторизоване бригаде ЈНА из касарне "Хусинска буна" у Тузли на дан 15. маја 1992. године, правцем: касарна "Хусинска буна" - Скојевска улица - Брчанска малта - Симин Хан - Бијељина - СРЈ, који договор је био у складу са одлуком Предсједништва Босне и Херцеговине број 02-11-327/92 од 27.04.1992. године о мирном повлачењу јединица ЈНА са територије БиХ и споразумом између БиХ и СРЈ (Савезне Републике Југославије као правне наследнице бивших Република СФРЈ) о мирном повлачењу ЈНА са територије БиХ на територији СРЈ, који договор је команди ЈНА у касарни "Хусинска буна" уливао поверење да током изместања неће бити нападнути, а са којим договором је оптужени био упознат, па,

поступајући смишљено, по унапред, од стране Кризног штаба Предсједништва СО-е Тузла, планираном и организованом перфидном плану за напад на колону ЈНА, у намери да се изигра створено поверење, напред наведеног дана око 19,00 часова у време док је обављао командну дужност – дежурни у Оперативним штабу СЈБ Тузла, након пријема наредбе за напад од предпостављеног старешине – командантна оперативништво и начелника СЈБ Тузла, ~~Б. Џ. М.~~ звани ~~С. Џ.~~, из Оперативног штаба путем радио-везе, непосредно издао наредбу за напад свим наоружаним јединицама божњачко – хрватских снага: Територијалне одбране, Служби јавне безбедности и Патриотске лиге, а које су биле распоређене и у борбеној готовости спремне за напад на положајима у оближњим зградама и уређеним заклонима на правцу кретања маршавске колоне ЈНА, и то у тренутку када је одвојени други део колоне мирно пролазио кроз Скојевску улицу и раскрсницу на Брчанској Малти, па је тако употребио недозвољен начин борбе који је забрањен по међународном праву, на основу које наредбе су распоређени снајперисти прво пушкали и убијали возаче војних возила, тако их заустављали и блокирали дајући пролаз колоне ЈНА

одобреним правцем измештања, потом пуцали и убијали војајке превожене у возилима који нису били спремни за борбу нити у могућности пружања отпора, а у колони су том приликом напали и уништили видно и прописно обележја санитетска војна возила и убили и ранили један број припадника ЈНА, који се превозио тим возилима.

и то: па је тада тако у том нападу лишено живота најмање 50 припадника ЈНА

а најмање 51 припадник ЈНА је рањен и то:

-чиме би извршио кривично дело употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ.

На основу члана 265 став 1 ЗКП, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, док се оштећени, на основу члана 258 став 3 ЗКП, упућују да имовинско-правни захтев могу остварити у парничном поступку.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 бр.53/10 од 02.12.2013. године, окр. Илија Јуришић оглашен је кривим да је извршио кривично дело употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ, па је, применом наведеног законског прописа и одредби чланова 5, 33, 38, 41 и 50 КЗ СРЈ осуђен на казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору, и то почев од 11.05.2007. године, када је лишен слободе, па до 11.10.2010. године, када је исти укинут, те је одлучено да ће о трошковима поступка суд одлучити накнадно посебним решењем, сходно члану 261 у вези члана 262 ЗКП, док су, на основу члана 258 став 4 ЗКП, оштећени упућени да свој имовинско-правни захтев остваре у парници.

Против напред наведене пресуде, благовремено су жалбе изјавили:

-бранилац окр. Илије Јуришића, адв. Ђорђе Дозет, због битних повреда одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона и погрешно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Апелациони суд у Београду донесе пресуду којом ће ожалбену пресуду преиначити, тако што ће окр. Илију Јуришића ослободити од оптужбе да је починио кривично дело употреба недозвољених средстава борби из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ,

-бранилац окр. Илије Јуришић, адв. Вања Дозет, због битних повреда одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Апелациони суд у Београду донесе пресуду којом ће ожалбену пресуду преиначити тако што ће окр. Илију Јуришића ослободити од оптужбе да је починио кривично дело употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ.

Тужилац за ратне злочине поднео је одговор на жалбе бранилаца окр. Илије Јуришића, адв. Ђорђа Дозета и адв. Вање Дозета.

Тужилац за ратне злочине, у поднеску Ктгрз.бр. 4/15 од 09.09.2014. године, предложио је да Апелациони суд у Београду одбије као неосноване жалбе бранилаца окр. Илије Јуришића, адв. Ђорђа Дозета и адв. Вање Дозета, а првостепену пресуду потврди.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине је дана 08.04.2015. године, одржао седницу већа, на којој је одлучио да, на основу члана 449 ЗКП, одржи претрес, с обзиром да се основано изјављеним жалбама бранилаца оtkривљеног пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, услед чега је било потребно да се изведу или помове докази, те је другостепени суд, у смислу одредбе члана 455 став 2 ЗКП, сам пресудио имајући у виду да је у овом предмету првостепена пресуда већ једанпут укидана.

Претрес пред овим судом одржан је у дане 23.09. и 02.12.2015. године, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Милана Петровића, те бранилаца окр. Илије Јуришића, адв. Ђорђа Дозета и адв. Вање Дозета, а у одсуству уредно обавештеног окр. Илије Јуришића, па је, након испитивања судских вештака др Мила Стојковића и др Слободана Јовићића, те разматрања списка предмета и навода из изјављених жалби, донео одлуку као у изреци пресуде.

Оптужници Тужилаштва за ратне злочине (удаљем тексту: Тужилаштво), окривљени Илија Јуришић оптужен је да је учинио кривично дело употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ, јер је за време међународног оружаног сукоба, као припадник једне од страна у сукобу, при нападу на колону ЈНА употребио перфидију, као начин борбе који је забрањен међународним правом, и то чланом 37 Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава међународног оружаног сукоба. У наведеном нападу убијено је најмање 50, а рањено најмање 51 припадник ЈНА, те уништено више возила ЈНА, међу којима и санитетско возило које није смело бити предмет напада, у смислу члана 19 Женевске конвенције за побољшање положаја рањеника и болесника у оружаним снагама у рату и члана 21 Допунског протокола уз женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава међународног оружаног сукоба.

Према наводима оптужнице окривљени Илија Јуришић предузео је радњу извршења кривичног дела - употреба перфидије, као начина борбе који је забрањен правилима међународног права - на тај начин што је у својству дежурног у Оперативном штабу Станице јавне безбедности Тузла (у даљем тексту: Оперативни Штаб СЈБ), поступајући по плану перфидног напада на колону Југословенска народне армије (у даљем тексту: ЈНА), који је донео и организовао Кризни штаб Предсједништва СО Тузла (у даљем тексту: Кризни штаб), након што је примио наредбу за напад на колону ЈНА од свог претпостављеног старешине, команданта Оперативног штаба СЈБ [REDACTED] путем радио везе непосредно издао наредбу за напад наоружаним формацијама потчињеним Оперативном штабу СЈБ, које су по тој наредби и поступиле и извршиле напад на део колоне ЈНА на раскрсници Брчанска Мајга.

Окривљени Илија Јуришић у својој одбрани је навео да није био члан Оперативног штаба СЈБ и да критичног дана није ни дежурао у том својству, већ у својству члана неформалне оперативне групе, као саветодавног тела начелника Станице јавне безбедности Тузла (у даљем тексту: СЈБ), те да није имао командна овлашћења, да му није познато да је постојао план напада на колону ЈНА, да му није било познато да је постигнут договор о мирном измештању јединице ЈНА, да је током проласка колоне ЈНА кроз Тузлу од командира јединица на терену радио везом добијао информације да се из колоне ЈНА пуца на потицију и грађане, да је и сам чуо пуцњаву, да је безуспешно покушавао да ступи у контакт са начелником [REDACTED], да су у једном тренутку у

канцеларију ушли [REDACTED] и [REDACTED] и да му је [REDACTED] рекао да радио везом пренесе његову наредбу „на ватру узвратити ватром“, што је он и учинио, „након чега је загрмело и запраштало“.

*

Према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине (у даљем тексту: Апелациони суд у Београду), током поступка је неспорно утврђено, а што није ни било спорно међу странкама; да је Председништво СО Тузла дана 27.3.1992. године формирало Кризни штаб Предсједништва СО Тузла на челу са председником Општине [REDACTED] [REDACTED] са задатком да руководи одбраном Тузле; да је 4.4.1992. године Кризни штаб донео одлуку да се изврши мобилизација срађана Тузле и да се распореде у јединице полиције по Месним заједницама, као и да се формира Оперативни штаб СЈБ, на челу са начелником СЈБ [REDACTED], са задатком командовања наоружаним формацијама; да су се у касарни „Хусинска буна“ у Тузли налазили Пиротски батаљон и 92. моторизовна бригада ЈНА и добровољци; да је било опште познато да су јединице ЈНА требале да се повуку са територије Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) до 19.5.1992. године; да је 14.5.1992. године касарну напустио Пиротски батаљон; да су у вези повлачења 92. моторизоване бригаде ЈНА вођени разговори између представника СО Тузла и команданта касарне потпуковника [REDACTED]; да је последњи такав разговор био 15.5.1992. године у јутарњим часовима у Дому ЈНА; да је тог дана око поднева дошло до обијања магацина са оружјем Територијалне одбране на Козловцу; да су тог дана, око 14 часова, припадници СЈБ са раскрснице Брчанска Малта у касарну вратили неколико возила са припадницима ЈНА; да је тог дана око 19 часова јединица ЈНА започела извлачење из касарне, гравцем касарна „Хусинска буна“ - Скојевска улица – Брчанска Малта – Симин Хан – Ђељина – СРЈ; да су дуж трасе кретања колоне ЈНА, иза заклона и у околним зградама, биле распоређене снаге под командом СЈБ; да су дуж трасе кретања колоне биле постављене препреке; да је на раскрсници на Брчанској Малти дошло до оружаног сукоба између снага под командом СЈБ и припадника ЈНА који су се налазили у колони; да је до тог сукоба дошло када је један део колоне ЈНА већ прошао расакрсницу; да је том приликом настрадао велики број припадника ЈНА, најмање 50 је убијено, а најмање 51 је рањен; да је погођен и уништен већи број возила ЈНА, међу којима и санитетско возило.

*

С обзиром на одбрану окривљеног Илије Јуришића, који није признао да је предузео радије које му се оптужници стављају на терет, Тужилаштво је требало да докаже следеће одлучне чињенице из своје оптужнице:

- да је постојао план за перфидни напад на 92. моторизовану бригаду ЈНА, који је осмислио и организовао Кризни штаб, а који је као начин борбе забрањен међународним правом;
- да је окривљени Илија Јуришић поступао по том плану.

Првостепени суд је нашао да је Тужилаштво успело да докаже ове одлучне чињенице и ожалбеном пресудом окривљеног Илију Јуришића огласио кривим за кривично дело које му је оптужнициом стављено на терет.

*

Из разлога датих у образложењу пресуде, произлази да је првостепени суд нашао да је изведеним доказима на несумњив начин утврђено: да је постигнут договор између представника цивилне и војне власти Тузла са командантом касарне потпуковником ██████████ о мирном измештању јединице ЈНА из касарне, односно да су му дате гаранције да јединица ЈНА неће бити нападнута приликом извлачења из касарне; да су, и поред тога, припадници јединице под командом Оперативног штаба СЈБ предузели припреме радње за извођење диверзантско препадне акције са елементима класичне заседе и да су у склопу те акције извршили напад на део колоне ЈНА који је пролазио кроз раскрсницу на Брчанској Малти.

Из ових чињеница првостепени суд је извео закључак да је напад на колону ЈНА унапред планиран.

Да је план за напад на колону ЈНА осмислио и организовао Кризни штаб, првостепени суд је утврдио из чињеница да је Кризни штаб био надлежан да руководи одбраном Тузле; да је, као такав, био претпостављен Оперативном штабу СЈБ; и да су јединице под командом Оперативног штаба СЈБ предузеле диверзантско препадну акцију, са елементима класичне заседе, и извршиле напад на колону ЈНА.

На основу чињеница да је, и поред постигнутог договора о мирном измештању јединице ЈНА, извршен напад на колону ЈНА од стране припадника јединице под командом Оперативног штаба СЈБ, као и да јединица ЈНА није била спремна за борбу у формацији у којој је предузела радњу извлачења из касарне, првостепени суд је извео закључак да је планирани напад био перфидан, односно да су цивилне и војне власти Тузле постигле договор о мирном измештању јединице ЈНА са њеним командантом, потпуковником ██████████ из разлога да се код њега створи поверење да ова јединица неће бити нападнута приликом извлачења из касарне на територију СРЈ, како би била неспособна за борбу, а са намером да се то поверење изигра.

Да је планирани перфидни напад, као начин борбе, забрањен међународним правом произлази из Долунског Протокола I уз Женвску конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава међународног оружаног сукоба. Наиме, у члану 37 став 1 тог Протокола прописано је да је забрањено убијати, рањавати или заробљавати противника прибегавајући перфидним поступцима, а акти којима се улива поверење противника да га наведе да верује да има право или да је обавезан да прихвати заштиту по правилима међународног права која се примењују у оружаном сукобу, с намером да се изневери то поверење, представљају перфидне поступке.

Имајући у виду напред наведено, првостепени суд је закључио да је на несумњив начин доказана одлучна чињеница да је постојао план за перфидан напад на јединицу ЈНА, који је осмислио и организовао Кризни штаб.

*

Како није било непосредних доказа у односу на ову одлучну чињеницу, то ју је првостепени суд утврдио на посредан начин, доводећи у логичку везу друге чињенице – индиције, које је узео као извесно утврђене.

Овакав, посредан начин доказивања одлучних чињеница дозвољен је у судском поступку. Наиме, у складу са принципом слободне оцене доказа, одлучне чињенице суд може утврђивати непосредним и посредним доказима. Непосредни докази су они докази из којих се непосредно утврђују одлучне чињенице, а посредни докази су они којима се изведеним доказима утврђују чињенице које нису одлучне – индиције, а затим се њиховим довођем у логичку везу изводи закључак о одлучним чињеницама.

Међутим, да би се пресуда могла заснивати на индицијама, поред тога што је неопходно да оне стоје у таквој међусобној логичкој вези да искључују могућност другачијег закључивања у погледу одлучне чињенице, неопходно је и да су оне саме (као чињенице које се непосредно утврђују изведеним доказима) утврђене на несумњив начин.

*

У конкретном случају, првостепени суд је правилно узео као неспорно утврђене чињенице – индиције: да је Кризни штаб, као надлежан да руководи одбраном Тузле, био претпостављен Оперативном штабу СЈБ, да је Оперативном штабу СЈБ био надлежан за командовање наоружаним формацијама; да су јединице под његовом командом учествовале у оружаном сукобу на Брчанској Малги; и да јединица ЈНА, у формацији у којој је предузела радњу извлачења из касарне, није била спремна за борбу. Ове чињенице нису ни биле спорне међу странкама.

*

Чињеницу - индицију да су припадници јединице под командом Оперативног штаба СЈБ према делу колне ЈНА, приликом проласка кроз раскрсницу на Брчанској Малти, предузели диверзантско препадну акцију са елементима класичне заседе, која подразумева и издавање наредбе за отложињање овакве акције, првостепени суд је утврдио из писменог налаза и мишљења, те исказа вештака Стојковић Милета.

Наиме, првостепени суд је прихватио у свему налаз овог вештака у коме је наведено да је број припадника наоружаних формација, под командом Оперативног штаба СЈБ, био енормно велики и непотребан за обезбеђење мирног извлачења јединице ЈНА, да су били са оружјем „на готовс“, да је постојао велики број инжењеријских препрека, да су постојале утврђене ватрене тачке, да је уочено присуство бензинске канте – канистера поред припадника ТО и да је видљиво и присуство војника ТО у покрету са зольом, као и да је могуће да су оштећења на возилима ЈНА настала дејством снајпера.

На основу оваквог налаза, вештак је дао мишљење да распоред припадника јединице под командом Оперативног штаба СЈБ није био постављен по начелима и принципима обезбеђења мирног повлачења јединице ЈНА, већ за напад, те да се стиче утисак да се радило о осмишљеној и добро организованој диверзантској препадној акцији, са елементима класичне заседе, која подразумева и издавање наредбе за отложињање такве акције, односно за напад.

Првостепени суд је, образложују своју одлуку, навео да у целости приhvата овакво мишљење вештака Стојковић Милета.

Међутим, приликом оцене налаза и мишљења вештака Стојковић Милеста, првостепени суд је узсо у обзир његов писмени налаз и мишљење и само делове његових исказа датих на главним претресима пред првостепеним судом, пропуштајући да их цени у целости, као и у вези чињенице да су запреке постојале и пре 15. маја, а што је утврђено и из Наређења кризног штаба Предсједништва Скупштине општине Тузла стр.лов.бр. 03/11-20/92 од 04.05.1992. године.

Наиме, приликом испитивања на главним претресима пред првостепеним судом, поред тога што је навео да остаје при свом писменом налазу и мишљењу, напред наведени вештак је изјавио да је могуће да су инжењеријске препреке биле постављене и из превентивних разлога, ради усмеравања кретања колоне ЈНА у одређеном правцу, да није видео да су те препреке препречавале пут колони, да није нашао на доказе да су коришћене золье, да је могуће да су оштећења на ветробранским возилима настала од ватре и/или аутоматског оружја, а

не од снајпера, а да је у писменом налазу и мишљењу кавео да се ради о ватри из снајперског оружја јер је то био његов утисак, можда и погрешан.

С обзиром на изнето, вештак је дао мишљење да је могуће да је број и распоред припадника јединице под командом Оперативног штаба СЈБ био у функцији превентивног дејства, како би се предупредио евентуални напад непријатеља, а да је до пуцњаве дошло „јер се све једноставно отрело контроли“, што лично мисли да је и био случај. Овакво мишљење вештак је поткрепио околношћу да се у колони ЈНА, као таоц, налазио и командант Територијалне одбране Тузла, [REDACTED], а да му из праксе није познато да би једна страна у сукобу свесно жртвовала свог комandanта.

Наведени вештак је испитан и на претресу пред овим судом, када је у суштини поново исказа дате пред првостепеним судом и појаснио да заседа представља тајно и прикривено дејствовање, а да уко^{нико} су видљиви људи који стоје иза заклона, односно ако је заседа видљива, то и није заседа.

Према оцени Апелационог суда у Београду, из писменог налаза и мишљења вештака Стојковић Милета и његових исказа датих током овог кривичног поступка произлази да су, у конкретној ситуацији, могуће две варијанте. Прва, да се радило о осмишљеној и добро организованој диверзантској препадној акцији са елементима класичне заседе на колону ЈНА, која подразумева и отварање ватре по наредби, и друга, да се радило о акцији превентивног карактера, те да је до отварања ватре дошло „јер се све једноставно отрело контроли“, а не као последица издате наредбе у склопу планираног напада на колну ЈНА.

Из напред наведеног доказа, према оцени Апелационог суда у Београду, произлази само сумња да су припадници јединице, под командом Оперативног штаба СЈБ, према делу колне ЈНА предузели диверзантско препадну акцију са елементима класичне заседе, с обзиром на то да вештак није искључио могућност да се радило о акцији превентивног карактера.

Стим у вези, а како је чланом 16 став 5 ЗКП прописано да ће суд сумњу у погледу доказаности чињенице од значаја за одлуку решити у корист окривљеног, то се, према оцени већа овог суда, ова чињеница не може узети као доказана, како је то погрешно учинио првостепени суд.

Ово тим пре, ако се налаз вештака Милета Дубајића, у погледу броја и начина распоређивања припадника јединице под командом Кризног штаба СЈБ дуж трасе кретања колоне ЈНА, доведе у везу са чињеницама да је критичног дана око поднева дошло до обијања магацина са оружјем Територијалне одбране на Козловцу, који је био под контролом ЈНА, и да је један број припадника ЈНА, који је крену возилима из касарне према Озрену, а не према СРЈ, враћен у касарну са раскрснице на Брачанској Малити од стране припадника СЈБ.

Да је критичног дана око поднева дошло до обијања магацина са оружјем Територијалне одбране на Козловцу, а коју чињеницу првостепени суд није узео у обзир, утврђује се из исказа сведока [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] као и [REDACTED], који је изјавио да је добио информацију да се на Козловцу "развлачи" оружје и опрема, те исказа сведока [REDACTED] да га је командант [REDACTED] упознао са тим да је дошло до инцидента тј. да су добровољци који су били у саставу јединице провалили у магацин наоружања и муниције Територијалне одбране и да је један део тог наоружања је нестао. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED] су у својим исказима навели да су чули да је дошло до обијања магацина на Козловцу и узимања оружја, а сведок [REDACTED] да је било покушаја да војни обвезници уђу у магацине на Козловцу.

Из неспорне чињенице да је полиција СЈБ на раскрсници Брчанска Малта критичног дана око 14 часова зауставила мању колону возила ЈНА и вратила је у касарну, првостепени суд је закључио да је то учињено јер јединице под командом Оперативног штаба СЈБ у том тренутку још увек нису биле распоређене за напад на колону ЈНА.

Према оцени Апелационог суд у Београду, из напред наведене чињенице, саме за себе, није могуће извести закључак до кога је дошао првостепени суд. Ово посебно ако се узму у обзир да је на састанку у Дому ЈНА ујутро 15. маја од стране [REDACTED] и [REDACTED] инсистирано на томе да се не дира наоружање ТО Тузла и да се у том смислу спрече све могуће провокације, те да је дошло до обијања и изношења оружја из магацина ТО на Козловцу, који је био под контролом ЈНА.

Из исказа сведока [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], на чије исказе се првостепени суд позива, утврђено је да ови сведоци не знају разлог враћања возила са раскрснице Брчанска Малта око 14 часова. Сведоци [REDACTED] и [REDACTED] су у својим исказима навели да је колона враћена из разлога што се није дозволило одношење оружја Територијалне одбране Тузла, а сведок [REDACTED] и [REDACTED], који се налазио у тој колони која је враћена, навео је да је спомињано да су нека материјално-техничка средства украдена из магацина Територијалне одбране Тузла на Козловцу, и да је вероватно због тога колона враћена, како би се поново извршила "инвентура".

Из исказа сведока [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], утврђено је да су се у колони која је враћена налазили припадници ЈНА који су самоволјно кренули ка Озрену, а не ка СРЈ, из ког разлога, као и због отуђења оружја из магацина Територијалне одбране Тузла на Козловцу, им то није било доčinjeno.

Првостепени суд је навео да је из исказа сведока [REDACTED] и [REDACTED], те увидом у школски дневник, утврдио да су критичног дана биле затворене јавне установе и школе, па је и ту чињеницу узео као аргумент за закључак да је припремана диверзантско препадна акција на колону ЈНА.

Међутим, и сведок [REDACTED] и сведок [REDACTED] у својим исказима су говорили о временском периоду који се поклапа са временским периодом када је дошло до обијања магацина ТО-а па и пуцњаве на Козловцу, о чему је говорно управо сведок [REDACTED], те да су оба сведока тек када су се враћала кући приметили постављено наоружано људство код Брчанске Малте, из чега се, према оцени већа овог суда, не може као несумљиво извести закључак да су јавне установе и школе затворене из разлога припрема за перфидни напад, већ је то сасвим могуће и због проблема насталих код магацина ТО-а на Козловцу и враћања колоне у касарну.

*

У образложењу пресуде, првостепен и суд је навео да је из исказа сведока [REDACTED] и сведока, припадника јединице ЈНА, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED] утврдио чињеницу - индицију да је постигнут договор између представника цивилне и војне власти Тузла са командантом касарне потпуковником [REDACTED] о мирном измештају јединице ЈНА из касарне, односно да су му дате гаранције да јединица ЈНА том приликом неће бити нападнута.

Тако је првостепени суд навео да је из исказа сведока [REDACTED] утврдио да је овај сведок 15. маја донео одлуку да евакуише касарну, након договора који је, у последодневним сатима, постигао са [REDACTED] и [REDACTED], као и да је са њима том приликом прецизiran и правач кретања колоне.

Првостепени суд је даље навео да је из исказа сведока [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED] утврдио да је 15. маја, у последодневним сатима, у касарну дошла делегација из општине Тузла, коју су чинили између осталих [REDACTED] и [REDACTED], командант ТО Тузла, да је са њима преговарао командант касарне потпуковник [REDACTED] и да је постигнут договор да војска мирно изађе из касарне у 19 часова путем према Мајевици и Ђељини, да ће колона имати пратњу са два возила и да ће са њима иби [REDACTED], као гаранција да колона неће бити нападнута. Након тог договора

колона ЈНА је формирана у року од 20 минута, а [REDACTED] је издао наређење да војска поштује правила службе, да се не узнемрава грађанство и да се материјално техничка средства пажљиво утоварују у возила.

Ценсји исказе ових сведока, Апелациони суд у Београду констатује да они, сем сведока [REDACTED], нису били присутни разговорима око повлачења јединице ЈНА, већ да имају само посредна сазнања о томе. Из њихових исказа произлази да им је сведок [REDACTED] лично или преко старешина саопштио да је постигнут договор и да ће војска изаћи из касарне у 19 часова, а да ће [REDACTED] ћи командант ТО Тузла ићи са њима као гаранција да колона неће бити нападнута.

Што се тиче исказа сведока [REDACTED], овај сведок је на главном претресу 15.5.2008. године изјавио да је од своје команде добио обавештење да ЈНА треба да се повуче са територије БиХ до 19.5.1992. године и да је усменим путем од стране команданта корпуса овлашћен да разговара са званичним органима власти у Тузли. Даље је изјавио, да је пар дана пре самог повлачења јединице ЈНА из касарне „Хусињска буна“ водио преговоре са представницима власти у Тузли, те да је последњи састанак био управо 15. маја ујутру у Дому ЈНА, са [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED] или Ј[REDACTED]. На том састанку се наметнула тема око тог када ће се војска повући из касарне, на шта им је он одговорио да ће то бити до 19. маја и да ће он сигурно извршити то наређење, али да ће команда корпуса одлучити да ли ће то бити 16, 17, 18. мај. [REDACTED] је инсистирао на томе да се не дира наоружање ТО Тузла и да се спрече све могуће провокације, а он је одговорио да се оружје не дира и да га обезбеђује војска. Том приликом није било разговор око тога којим ће се путем војска повлачiti из касарне. Закључак тог јутарњег састанка је био да се ситуација држи под контролом, да се не испољавају тензије припадника војске према цивилном становништву, нико цивилног становништва према војсци, и да ће се накнадно договорити око извлачења јединице из касарне и предаје касарне органима власти. Након овог састанка добио је информацију да је око подне дошло до обијања магацина ТО Тузла на Козловцу и да је око 14 часова дошло до враћања једног броја припадника ЈНА који је возилима кренуо из касарне, а са околних брда је почела спорадична пуцњава на касарну. Неигде око 15 часова код њега у касарну су дошли [REDACTED] и [REDACTED], као и [REDACTED] који није дошао у канцеларију, већ је тражио да се састану на пријавници. Отишао је до пријавнице и повишеном тоном питао [REDACTED] зашто се пуца по касарни и тражио од њега да се са тим престане. [REDACTED] га је убеђивао да не може да контролише ситуацију, али му он није веровао, јер је последњих месеци изгубио поверенje у њега. Након тога су се договорили да се војска тога дана извуче из касарне. [REDACTED] му је, као гаранцију да војска неће бити нападнута, понудио да у возилу са њим пође [REDACTED], што је он прихватио, јер је сматрао да је то доволна гаранција да ће се договор поштовати. Договорили су се да извлачење почне у 19 часова и да првач извлачења буде касарна Брчанска Магна-Симин Хан-Пожарница и даље према

Југославији. Такође је договорено да се о томе обавести становништво путем медија, како не би дошло до страха. Након тога је [REDACTED] отишао, а он се вратио у команду касарне са [REDACTED]. Позвао је све старешине које је могао да добије, и упознао их са тим шта се договорио са [REDACTED], када и којим правцем ће колона изаћи. Издао је наређење потчињенима и војци, да се оружје држи искључиво између ногу, са цеви упереном увис, да се не би неко од цивила уплашио провокација уколико било окренуто лево или десно. Није издавао задатке за борбу, јер је није ни очекивао. Након тога формирали су колону, али нису имали времена да преbroјавају возила, као и људе.

Сведок [REDACTED] је на претресу пред другостепеним судом дана 24.9.2010. године изменио свој претходни исказ у толико што је изјавио да је након што је, после јутарњег састанка у Дому ЈНА почела силна пушњава на касарну, послao [REDACTED], јер су телефонске везе биле у прекиду, да позве [REDACTED] да дође у касарну али се она није вратила. После извесног времена јавили су му да је на пријавнику стигао [REDACTED] и он се ту састао са њим. После разговора са [REDACTED], који му је понудио да са њим у возилу буде [REDACTED], као гаранција да војска неће бити нападнута, а сагледавајући целу ситуацију, посебно да се пуца на касарну, одлучио је да се једници извуче из касарне тог дана. Ту своју одлуку саопштио је [REDACTED], који је након тога отишао. Одлуку је затим саопштио и својим потчињенима, којима је издао наредбу да се формира колона. Био је уверен да ће све прогећи мирно јер му је [REDACTED] рекао да ће са њим ићи и [REDACTED]. После извесног времена у касарну су стigli [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], као и [REDACTED]. [REDACTED] је рекао да ће ићи са њим као гаранција да колона неће бити нападнута, по договору са [REDACTED], а [REDACTED] се томе није противио.

На ове околности су се изјашњавали и сведоци [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED].

Сведок [REDACTED] је у свом исказу навео да је дана 15.05.1992. године, у два наврата разговара са [REDACTED]. Први пут одлази у касарну код командата [REDACTED] и каже му да треба да разреше проблем отуђења наоружања ТО Тузла. [REDACTED] је био љут али су се договорили да дође комисија СО Тузла која ће остварити увид у стање материјално-техничких средстава и наоружања. Када је председник општине формирао комисију у саставу [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], сведок је поново око 17 часова отишао пред касарну да се види са [REDACTED], коме је саопштио ту информацију, односно да је формирана комисија која ће убрзо доћи у касарну, што се и догодило. Да се у колони која је кренула из касарне налази [REDACTED] и [REDACTED] сазнао је тек нешто пре 19 часова од руководиоца Центра везе [REDACTED].

Сведоци [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED] у својим исказима су потврдили наводе сведока [REDACTED] да је председник скупштине [REDACTED] критичног дана формирао комисију за примопредају касарне "Хусинска буна" у саставу [REDACTED] председник и чланови [REDACTED] и [REDACTED] [REDACTED], за шта су добили и решење. Сведок [REDACTED] је у свом исказу навео да му је [REDACTED], командант касарне "Хусинска буна" рекао, када је комисија дошла у касарну, да ту нису ради онога што је наведено у решењу него да су ту да гарантују безбедност колоне и да ће бити учесници у колони, а што су потврдили својим исказима и сведоци [REDACTED] и [REDACTED].

Првостепени суд није поклонио веру исказима сведока [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], а прихватио је исказ сведока [REDACTED].

Међутим, према оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је, приликом оцене исказа ових сведока, пропустио да исте доведе у међусобну везу и везу са другим доказима, као и са свим дешавањима која су тог дана претходила поласку колоне ЈНА из касарне, а посебно да је дан раније Пиротски батаљон напустио касарну истом маршрутом, да је критичног дана око подне дошло до обијања магацина ТО Тузла, да је око 14 часова дошло до враћања у касарну једног броја припадника ЈНА који је возилима кренуо из касарне и да је са околних брда почела спорадична пуцњава на касарну.

Према оцени Апелационог суда у Београду, искази сведока [REDACTED] и [REDACTED], да су у касарну дошли као комисија ради примопредаје касарне, не могу се оценити као нелогични ако се узме у обзир чињеница да је било опште познато да јединица ЈНА треба да се повуче до 19. маја и да се разговори, које су водили сведок [REDACTED] и представници Гузле, нису односили на то да ли ће се војска из касарне повући или се неће повући, већ о условима под којима ће напустити касарну, односно око примопредаје касарне и наоружања ТО Тузла, које се налазило у магацину на Козловцу, који је обезбеђивала војска, као и чињеница да је критичног дана дошло до обијања тог магацина и да је, после тога, један део припадника ЈНА покушао да напусти Тузлу.

Из истих разлога се не може оценити као нелогичен ни исказ сведока [REDACTED], да је његов први долазак у касарну и сусрет са [REDACTED] био у вези обијања магацина и примопредаје касарне, а други, да би обавестио сведока [REDACTED] да је комисија за примопредају формирана и да ће иста доћи у касарну. Исказ овог сведока, да је приликом тог сусрета сведок [REDACTED] био љут, у сагласности је са исказом сведока [REDACTED] да је том приликом био љут због пуцања на касарну и да је разговор вођен у вези тога. С тим у вези, према оцени овог суда, под знатном сумњом остаје део исказа сведока [REDACTED] у коме наводи да је само то био предмет њиховог разговора. Исто се односи и на део

његовог исказа да му је том приликом Г. [REDACTED] предложио да приликом напуштања касарне са њим у возилу буде Д. [REDACTED] С. [REDACTED], као гарнерија да војска неће бити нападнута, и да је он то прихватио и тада донео одлуку да војска тог дана напусти касарну.

Наиме, према оцени Апелационог суда, нелогично је да Г. [REDACTED] пристаје на то да војска напусти касарну и договора се око тога са сведоком Д. [REDACTED], а да претходно није извршена примопредаја касарне и наоружања ТО Тузла, када се имају у виду сва дешавања која су претходила њиховом сусрету.

Сумња у исказ сведока Дубајића, да је тада одлучио да војска напусти касарну, продубљује се када се има у виду да о томе није одмах обавестио припаднике своје јединице, већ је то учинио тек када је у касарну стигао Д. [REDACTED]. Наиме, првостепени суд је навео да је из исказа сведока – припадника јединице ЈНА утврдио да је након наредбе Д. [REDACTED], колона формирана у року од 20 минута пре поласка из касарне. Да је колона формирана у веома кратком року, произлази и из исказа сведока припадника ЈНА, који су навели да је то учињено без неког одређеног реда, већ да је у колону стао ко је где стигао, што потврђује и налаз и мишљење вештака Стојковић Милета.

Све напред наведено чини уверљивијим исказ сведока Д. [REDACTED], да је договор са Д. [REDACTED] био да се изврши примопредаја касарне, а не да војска напусти касарну, као и исказе сведока Д. [REDACTED] С. [REDACTED], Д. [REDACTED] и Р. [REDACTED] С. [REDACTED], да су у касарну дошли као комисија за примопредају касарне, а да је сведок Д. [REDACTED] тада одлучио да као таоца узме Д. [REDACTED] С. [REDACTED], те да је након тога издао наредбу да се формира колона и напусти касарна.

Према оцени овог суда, под знатном сумњом је и део исказа сведока Д. [REDACTED] С. [REDACTED], да је правац извлачења јединице ЈНА договорен између њега и сведока Д. [REDACTED], када се има у виду да је од раније било познато да ће се ЈНА повући са територији БиХ на простор СРЈ, а да је правац крегања о касарне према СРЈ управо Брчанска Малта, Симин Хан, Бијељина, којим правцем је претходног дана изашао Пиротски батаљон. Поред тога, из исказа сведока Д. [REDACTED] С. [REDACTED], Д. [REDACTED] С. [REDACTED], К. [REDACTED] Р. [REDACTED] и М. [REDACTED] Т. [REDACTED], утврђено је да је, поред обијања магацина ТО Тузла, разлог за заустављање колоне, која је из касарне кренула у 14 часова, био и тај што је та колона хтела да иде ка Озреју, а не ка СРЈ.

С обзиром на напред изнето, према оцени Апелационог суда у Београду, из изведенних доказа произлази само сумња да је постигнут договор између представника цивилне и војне власти Тузла са командантом касарне потпуковником Д. [REDACTED] о мирном изменитију јединице ЈНА из касарне, односно да су му дате гаранције да јединица ЈНА том приликом неће

бити нападнута, те да се, у смислу већ цитираног члана 16 став 5 ЗКП, ова чињеница не може узети као доказана, јако је то погрешно учинио првостепени суд.

Наводи из олтужнице, да су преговори и постигнути споразум између представника цивилне и војне власти Тузла са командантом касарне Хусинска буна ██████████, вођени у складу са одлуком Предсједништва Ђосне и Херцеговине број 02-11-327/92 од 27.04.1992. године о мирном повлачењу јединице ЈНА са територије БиХ и у складу са Споразумом између БиХ и СРЈ о мирном повлачењу ЈНА са територије БиХ на територију СРЈ, нису доказани ни једним изведеним доказом.

Наиме, сведок ██████████ је у свом исказу на претресу пред другостепеним судом изјавио да му ови документи нису били познати, већ само наредба Генералштаба о премештању припадника ЈНА са територије БиХ на простор СРЈ.

Поред тога, по оцени овог суда, није ни доказано да постоји Споразум између БиХ и СРЈ о мирном повлачењу ЈНА са територије БиХ на територију СРЈ, јер није презентован суду, нити је суд до њега могао доћи, док из записника са Седнице Председништва СФРЈ Зр.бр.195 од 27.04.1992. године тачка 2 произилази да је један члан Председништва СФРЈ, са Алијом Изетбеговићем водио разговоре око повлачења ЈНА из БиХ, али да око тога није закључен споразум.

*

Чињеницу индицију да је радњу извлачења из касарне јединица ЈНА предузела у формацији у којој није била спремна за борбу, због тога што су њени припадници били убеређени да неће бити нападнути, а да су у том уверењу били због постигнутог договора цивилних и војних власти Тузле са командантом касарне потпуковником ██████████, првостепени суд је утврдио из исказа сведока ██████████.

Да је јединица ЈНА била организована на начин да није била спремна за борбу утврђено је из налаза и мишљења вештака Стојковић Милета.

Наведени вештак је нашао да борбену тактичку радњу кретања, јединица ЈНА није предузела доследно правилма струке, што се огледа у томе да је ова борбена радња предузета по дану, да припрема и организација није била квалитетно спроведена, да је недостајало борбено осигурање, да су непрецизно издате заповести за марш, са непрецизно утврђеним задацима низких тактичких јединица, да је погрешно постављен маршировски ешајон позадинских јединица, на зачелу уместо на челу колоне, да је недостајало ефикасно командовање у

току марша. Све ово је, по мишљењу вештака, довело до тога да су јединици ЈНА нанети изузетно високи губици у живој сили и материјално техничким средствима.

Међутим, по оцени Апелационог суда у Београду, када се узме у обзир све што је напред наведено, у вези преговора око извлачења јединице ЈНА, као и то да је сведок П.Б. изјавио да није имао поверење у Г.Б., да му већ дуже време није ништа веровао, сем у овом случају, што овај суд оцењује као нелогично, под сумњом је остао и део исказа сведока М.П.Б. да је био у уверењу да војска неће бити нападнута, јер је поверовао да ће Г.Б. поштовати договор и да из тог разлога није организовао колону по војним правилима.

Према оцени Апелационог суда, до овога је дошло због тога што је П.Б. био уверен да јединица ЈНА неће бити нападнута, јер се у колони налазио командант ТО Тузла [REDACTED]

Међутим, на основу оцене свих доказа, за овај суд је остала сумња у погледу тога да ли се командант ТО Тузла [REDACTED] у колони ЈНА нашао по договору који је П.Б. имао са [REDACTED] или због тога што га је [REDACTED] самоницијативно узео као таоца.

Ово тим пре, што је након изведенih доказа, за овај суд, остало нејасно да ли је одлуку да се критичног дана напусти касарна, [REDACTED] донео због постигнутог споразума са [REDACTED] или услед дешавања током дана, пуцњаве око касарне, обијања магацина са оружјем ТО на Козловцу, те враћања дела колоне ЈНА у касарну са раскрснице Брчанска Малта око 14.00 часова.

Имајући у виду да је чланом 16 став 5 ЗКП прописано да ће суд сумњу у погледу доказаности чињенице од значаја за одлуку решити у корист окривљеног, то се, према оцени Апелационог суда у Београду, не може узети као доказана чињеница да је јединица ЈНА радију извлачења из касарне предузела у формацији у којој није била спремна за борбу због тога што су њени припадници били убеђени да неће бити нападнути, а да су у том уверењу били због постигнутог договора цивилних и војних власти Тузле са командантом касарне потпуковником [REDACTED], како је то погрешно учинио првостепени суд.

*

Са свега до сада изнетог, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд погрешно закључио да је доказана одгучна чињеница, да је постојао план за иерфидан напада на јединицу ЈНА, који је осмислио и организовао Кризни штаб, јер је закључак извео из чињеница – индиција које нису доказане, из напред наведених разлога, а такав закључак, као једини

могући, не произлази из неспорних чињеница индиција: да је Кризни штаб, као надлежан да руководи одбраном Тузле, био претпостављен Оперативном штабу СЈБ, да је Оперативни штаб СЈБ био надлежан за командовање наоружаним формацијама; да су јединице под његовом командом учествовале у оружаном сукобу на Брчанској Малти; и да јединица ЈНА, у формацији у којој је предузела радњу извлачења из касарне, није била спремна за борбу.

Према оцени овог суда, из изведенih доказа и неспорно утврђених чињеница, доказаност ове одлучне чињенице је остала на нивоу сумње, те се она не може узети као извесно утврђена, у смислу раније цитираног члана 16 став 5 ЗКП.

*

Из обrazloženja oжалbenе пресуде, произлази да је до закључка, да је доказана одлучна чињеница да је окривљени Илија Јуришић поступао по плану за перфидни напад на јединицу ЈНА, првостепени суд дошао из следећих чињеница: да је Кризни штаб осмислио и организовао перфидни напад на јединицу ЈНА; да је окривљени Илија Јуришић би упознат са планом за перфидни напад; да је Оперативни штаб био надлежан за спровођење одлука Кризног штаба; да је окривљени био члан Оперативног штаба, чијим састанцима је присуствовао; да је критичног дана био у својству дежурног у Оперативном штабу; да је, као такав, имао командна овлашћења према потчињеним јединицама распоређеним дуж трасе кретања колоне ЈНА; да је напад отпочео на основу наредбе коју је непосредно издао окривљени Илија Јуришић.

Ни ову одлучну чињеницу првостепени суд није утврдио непосредно из изведенih доказа, већ на посредан начин, доводећи у логичку везу друге чињенице – индиције.

*

Првостепени суд је дао јасне и убедљиве разлоге, које у свему прихвати и Апелационог суд у Београду, из којих је утврдио следеће чињенице – индиције: да је Оперативни штаб био надлежан за спровођење одлука Кризног штаба; да је окривљени био члан Оперативног штаба; да је критичног дана био у својству дежурног у Оперативном штабу; да је, као такав, имао командна овлашћења према потчињеним јединицама распоређеним дуж трасе кретања колоне ЈНА, које су учествовале у ватрском сукобу са припадницима колоне ЈНА на Брчанској Малти.

Из тог разлога је правилно поступио првостепени суд када није

прихватио део одбране окривљног да није био члан Оперативног штаба СЈБ и да није имао командна овлашћења.

*

Међутим Апелациони суд у Београду налази да се чињеница - индиција, да је Кризни штаб осмислио и организовао перфидни напада на јединицу ЈНА, не може сматрати доказаном, из разлога који су раније наведени у овој пресуди.

*

Полазећи од чињенице да је доказано да је Кризни штаб осмислио и организовао перфидни напада на јединицу ЈНА, првостепени суд је извео закључак да је окривљени Илија Јуришић са њим морао бити упознат, као и са тим да је као део тог плана постигнут договор око мирног извлачења јединице ЈНА, јер је нашао да је нелогично да не буде упознат, као члан и дежурни у Оперативном штабу, задуженом да спроводи одлуке Кризног штаба.

Према оцени Апелационог суда у Београду, овакав закључак првостепеног суда се не може прихватити као правилан, јер се заснива на недоказаној чињеници да је Кризни штаб осмислио и организовао перфидни напада на јединицу ЈНА.

*

Из образложења пресуде произлази да је и чињеницу – индицију, да је до отварања ватре на колону ЈНА дошло на основу наредбе коју је непосредно издао окривљени Илија Јуришић, првостепени суд утврдио на посредан начин, односно да је до тог закључка дошао из чињеница да је критичном приликом, као дежурни у Оперативном штабу СЈБ, имао командна овлашћења над припадницима јединица СЈБ распоређеним дуж трасе кретања колоне ЈНА, да су припадници тих јединица предузели диверзантско препадну акцију према колони ЈНА, која подразумева издавање наредбе за отпочињање напада, да је у својој одбрани навео да је до масовне пуцњаве дошло након што је пренео наредбу свог претпостављеног Ејџ. Е. М. „на ватру узвратити ватром“, као и да пре отпочињања масовне пуцњаве на Брчанској Малти није било друге спорадичне пуцњаве дуж трасе кретања колоне ЈНА.

Полазећи од чињенице да је из налаза и мишљења Стојковић Милета утврђено да су припадници јединица под командом СЈБ предузели диверзантско препадну акцију према колони ЈНА, која подразумева издавање

наредбе за отпочињање напада, а да је над тим јединицама окривљени Илија Јуришић имао командна овлашћења, првостепени суд је извео закључак да наредба коју је непосредно издао окривљени Илија Јуришић, без обзира на то како је она гласила, представљала наредбу за отпочињање напада.

Међутим, према оцени Апелационог суда у Београду, овакав закључак првостепеног суда се не може прихватити као правилан јер се заснива на чињеници да су припадници јединице под командом СЈБ предузели диверзантско препадну акцију према колони ЈНА, која се не може сматрати доказаном, из разлога који су раније наведени у овој пресуди.

*

Првостепени суд наводи да је из налаза и мишљења вештака Јовићић Слободана утврдио да дуж трасе кретања колоне ЈНА није било пуцњаве пре првог кратког рафал испаљеног на раскрсници Брчанска Малта од стране припадника формација потчињених Оперативном штабу СЈБ.

У писменом налазу и мишљењу, а на основу анализе видео снимака догађања на раскрсници Брчанска Малта, овај вештак је нашао: да је „први кратки рафал испаљен из или испод зграда око трасе кретања војне колоне“; да „скоро одмах (рефлексно) из војне колоне се испаљују два кратка рафала“; да „следи још један кратки рафал са исте позиције из или испод или између зграда око трасе кретања војне колоне, када се одмах (готово истовремено) из војне колоне испаљује дуги рафал, а потом настаје масовна паљба“.

Закључак вештака је да је први пуцањ који се чује на снимцима „кратки рафал испаљен на војну колону и то бочно са стране, између, испод или из околних зграда“ од стране припадника формација потчињених Оперативном штабу СЈБ и да је „из војне колоне одмах одговорено, што значи да су обе стране биле релативно близу и једна другој „на нишану“, с обзиром на то да је размак између првог кратког рафала и другог кратког рафала 593 милисекунде, између другог и трећег рафала скоро 700 милисекунде, а између трећег и четвртог, када почине масовна пуцњава, скоро 600 милисекунде, те да када се све то сабере то је непуне две секунде од првог пуцања до почетка масовне пуцњаве.

Полазећи од тога да је први пуцањ који се чује на снимцима испаљен од стране припадника формација потчињених Оперативном штабу СЈБ и да је масовна пуцњава започела након непуне две секунде, првостепени суд није прихватио исказе сведока [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], припадника формација под командом СЈБ Тузла, да је дуж трасе кретања колоне ЈНА било пуцања и пре него што је започела масовна пуцњава на Брчанској Малти и да су о томе обавестили окривљеног Илију Јуришића. Из истог разлога првостепени суд није прихватио ни одбрану окривљеног Илије Јуришића да му је јављено, као и да је сам чуо, да се пуца и

пре него што је непосредно преneo наредбу свог претпостављеног команданта „на ватру узвратити ватром“, већ је нашао да је до отварања ватре на колону ЈНА дошло на Брчанској Малти по наредби коју је непосредно издао окривљени Илија Јуришић.

Имајући у виду овакву одбрану окривљеног и исказе сведока, као и то да је вештак свој налаз и мишљење дао на основу анализе видео снимака догађања на раскрсници Брчанска Малта, првостепени суд је пропустио да обави допунско вештачење или да саслуша вештака Јовичић Слободана на околност да ли би се евентуална пуцњава на другим локацијама морала чути на снимцима на основу којих је овај вештак обавио вештачење, а што му је то било наложено решењем овог суда КЖ 1 По2 – 5/10 од 8.10.2010. године, којим је укинута прва пресуда донета у овом предмету.

Са тих разлога, Апелациони суд у Београду је на ту околност саслушао вештака Јовичић Слободана на претресу пред другостепеним судом. Том приликом вештак је објаснио да на снимцима са раскрснице Брчанска Малта, на основу којих је обавио вештачење, није идентификовао друге пуцњве пре оних које је описао у свом писменом налазу и мишљењу. У погледу микрофона камере, навео је да сваки микрофон има своју осетљивост испод које не снима ништа, а изнад ње снима све. Које ће звуке микрофон регистровати зависи и од удаљености и интензитета звука и конфигурације терена кроз који се он простире. С обзиром на то, могућност микрофона камере да у конкретном случају региструје евентуалну пуцњаву на другим местима, ван њеног видео домена, зависи од удаљености и интензитета пуцњаве и конфигурације терена. По његовој процени, микрофони камера би били способни да региструју пуцњаву у кругу од пар стотина метара, да је такве пуцњаве било, односно да је не региструје уколико је била на већој удаљености.

Ценећи налаз и мишљење вештака Јовичић Слободана, као и његов исказ дат на претресу пред другостепеним судом, у склопу других изведенних доказа, Апелациони суд у Београду, налази да није на несумњив начин доказана чињеница да дуж трасе кретања колоне ЈНА није било пуцњаве пре првог кратког рафал испаљеног на раскрсници Брчанска Малта од стране припадника формација потчињених Оперативном штабу СЈБ, из следећих разлога.

Прво, вештак Јовичић Слободана није искључио могућност да је пре пуцњаве на Брчанској Малти, коју је он описао у писменом налазу и мишљењу, било пуцњаве на другим локацијама, која није регистрована на видео снимцима на основу којих је он обавио вештачење.

Друго, неспорно је да је колона ЈНА била дугачка неколико километара, а да се спомци, на основу којих је вештак обавио вештачење, односе на део те колоне на Брчанској Малти.

Треће, о томе да је било пуцњаве дуж трасе колоне ЈНА, и пре оне масовне на Брчанској Малти, изјаснило се и један број сведока, с тим да сведоци-припадници формација под командом Оперативног штаба СЈБ говоре да су пуцали учесници колоне, а сведоци из колоне ЈНА, да се пуцало на колону. Тако су се о томе изјашњавали и сведоци - учесници колоне ЈНА, и то сведок [REDACTED]
[REDACTED] који је навео да је на колону ЈНА пуцано и пре него што је започела масовна пуцњава, на самом излазу из касарне, сведок [REDACTED]
[REDACTED] који је изјавио да је чуо један пуцањ, а након два до три минута други пуцањ, и сведок [REDACTED]
[REDACTED] који је навео да је, када је излазио из касарне, чуо пуцње који су били појединачни и по неки рафал.

Како вештак Јовичић Слободан, приликом испитивања на претресу пред другостепеним судом, није искључио могућност да је пре пуцњаве на Брчанској Малти било пуцања и на другим локацијама дуж трасе кретања колоне ЈНА, то се ни одбрана окривљеног Илије Јуришића и искази сведока [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] а [REDACTED] и [REDACTED] који су о томе сведочили, не могу оценити као супротни налазу и мишљењу овог вештака, а како је то погрешно учинио првостепени суд.

С обзиром на то да је вештак Јовичић Слободан утврдио да између првог пуцања на Брчанској Малти, који је испаљен са места где су се налазили припадници јединица под командом Оперативног штаба СЈБ, и другог пуцања, који је испаљен из возила колоне ЈНА у покрету, прошло око пола секунде, те да је вештак закључио да су се лица која су их испалила налазила релативно близу, „једно другом на низшану“, а да је након првог пуцања до почетка масовне пуцњаве прошло мање од две секунде, то ове околности указују да други пуцањ није био реакција на први, јер су испаљени готово истовремено, а што даље указује на могућност да је до њиховог испаљивања, и каније масовне пуцњаве, дошло без издате наредбе да се то учини.

Из тог разлога, за овај суд је остало спорно да ли је до испаљивања првог пуцања на Брчанској Малти дошло по наредби коју је непосредно издао окривљени Илија Јуришић или је то учињено раније, без његове наредбе.

Имајући у виду напред наведено, према оцени Апелационог суда у Београду није на неспоран начин доказано да није било пуцњаве пре првог кратког рафал испаљеног на раскрсници Брчанска Малта од стране припадника формација потчињених Оперативном штабу СЈБ, већ да постоји само сумња у погледу те чињенице, те се она, у смислу раније цитираног члана 16 став 5 ЗКП, не може узети као неспорно доказана.

*

Са свега до сада изнетог, Апелациони суд у Београду налази да је првостепени суд погрешно закључио да је доказана одлучна чињеница да је окривљени Илија Јуришић поступао по плану за перфидни напад на јединицу JNA, јер је закључак извео из чињеница – индиција које нису доказане, из напред наведених разлога.

Према оцени овог суда, из изведеных доказа и неспорно утврђених чињеница, доказаност ове одлучне чињенице је остала на нивоу сумње, те се она не може узети као извесно утврђена, у смислу раније цитираног члана 16 став 5 ЗКП.

Поред наведених разлога, по схватању овог суда, сумња у доказаност ове одлучне чињенице произлази и из навода саме оптужнице да је окривљени Илија Јуришић наредбу за напад непосредно издао након што је он сам такву наредбу примио од свог претпостављеног старешине – комandanта Оперативног штаба СЈБ, Бајрић Мехе.

Наиме, да је окривљени Илија Јуришић знао за план за перфидни напад и по њему поступао, како му је то стављено на терет опужнициом, било би логично да он сам изда наредбу за напад пртпадницима потчињених јединица, јер је имао командна овлашћења, а не да то чини тек након што му је такву наредбу издао његов претпостављени старешина – командант Оперативног штаба СЈБ,

[REDACTED]

*

С обзиром на све изнето, након одржаног претреса и анализе и оцене изведеных доказа, веће Апелационог суда у Београду је нашло да није доказано да је окривљени Илија Јуришић извршио кривично дело које му је стављено на терет, па је усвајањем жалби брачилца окривљеног, преиначило првостепену пресуду и на основу одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП ослободило окривљеног Илију Јуришића од оптужбе да је извршио кривично дело употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става I КЗ СРЈ.

Наиме, овај суд је нашао да у конкретном случају није било непосредних доказа да је окривљени Илија Јуришић извршио кривично дело за које је оптужен, а да ни чињенице које су неспорно утврђене не представљају индиције из којих би се такав закључак могао извести, као једино могући. Ово из разлога што као индиције могу послужити само оне чињенице које су на несумњив начин утврђене изведеним доказима и међусобно чврсто логички повезане, тако да са пуном сигурношћу упућују на једино могући закључак да је окривљени извршио кривично дело које је претпостављено оптужбe, а што, према оцени овог суда, у овој кривично-правној ствари, није случај.

*

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине одбио је предлоге одбране да се изврши увид у одлуку суда у Вестминстеру у предмету "Владе Републике Србије против Јула Ђанића" од 27.07.2010. године, потом у допис са изјашњењем о карактеру оружаног сукоба и зарађеним странама у Босни и Херцеговини у периоду у питању потписан од стране Тужиоца за ратне злочине и тадашње министарке правде Републике Србије, у енглеској и српској верзији, са пропратним дописом Амбасадора Србије у Лондону од 10.06.2010. године, те у извештај Генералног Секретаријата Уједињених Нација од 30.05.1992. године и фоном белешке са разговора Бранка Костића, Благоја Ачића, Алије Изетбеговића у Скопљу од 26. априла 1992. године, налазећи да је извођење ових доказа сувишно и водило би само одуговлачењу поступка.

*

С обзиром да је окрињљени ослобођен од оптужбе, одлучено је, на основу одредбе члана 265 став 1 ЗКП, да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, док су, на основу члана 258 став 3 ЗКП, оштећени упућени да имовинско-правни захтеви могу остварити у парничном поступку.

*

На основу свега цапред наведеног, применом одредбе члана 449 и 459 став 1 ЗКП, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине је донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар
Снежана Станковић,с.р.

Председник већа-судија
Омер Хаџиоморовић,с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:
Против ове пресуде
жалба није дозвољена.

За тачност отправка
Управитељ писарнице

Јасмина Ђокић